

Estructura del Sistema Audiovisual

Codi: 103021
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Montse Bonet Bagant

Correu electrònic: Montse.Bonet@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Miguel Mañas Pellejero

Josep Àngel Guimerà Orts

Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura cal no oblidar tot el que s'ha après en cursos anteriors, especialment els conceptes i les idees fonamentals de les assignatures *Estructura de la Comunicació* i *Tecnologies de la Informació i la Comunicació*. També és d'interès el que s'ha fet a l'assignatura *Models de Producció i Difusió de la Indústria Audiovisual*.

A més, es requereix una bona comprensió lectora de l'anglès.

Objectius

L'assignatura s'ubica dintre de la matèria *Indústria Audiovisual*, impartida entre el segon i tercer curs del grau. Per tant, els objectius formatius d'aquesta assignatura es materialitzen en el conjunt que forma amb l'altra assignatura que també és part de la matèria, *Models de Producció i Difusió de la indústria audiovisual*, ambdues de 6 crèdits ECTS i Obligatòries.

Tal com es defineix en el pla d'estudis, es tracta de proporcionar una visió panoràmica de l'estructura del sistema audiovisual i els actors que el componen: indústries culturals de caire divers, organismes reguladors, legisladors, grups de comunicació, nous actors, etc.

L'objectiu general és donar les claus bàsiques de què podem entendre quan parlem de 'sistema audiovisual', com s'estructura, com es relacionen els seus principals protagonistes i quins canvis ha experimentat i encara segueix experimentant.

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.

- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Conèixer i interpretar els fenòmens industrials i empresarials del sector audiovisual.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
5. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
8. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
9. Gestionar el temps de manera adequada.
10. Identificar les característiques específiques del sistema audiovisual.
11. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

L'assignatura gira al voltant d'uns grans temes, de sòlida base teòrica, però que acostumen a incloure constant actualització, seguint el propi desenvolupament del sector. És per això que el seguiment de determinades fonts d'informació més o menys especialitzades té un pes rellevant. Els grans eixos sobre els que s'articula el contingut són:

- Introducció a l'Estructura del Sistema Audiovisual. Aproximació a una definició.
- Aprofundiment en les característiques de producció i distribució de les indústries culturals. Com afecten el sector.
- La filera audiovisual a l'era de les OTT: "plataformització" de la comunicació, tecnologia i grups de comunicació.
- Estructura de la comunicació local.
- La indústria dels videojocs. De sector 'maleït' a promesa de l'audiovisual.
- La indústria discogràfica / la indústria dels continguts musicals.
- El sector radiofònic: la gran incògnita analògica.
- L'espectre radioelèctric com a camp de batalla pel domini de l'audiovisual.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions quedarà penjat al Moodle un cop començat el curs. L'alumnat hi podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

Metodologia

L'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumnat es farà a través de diversos procediments metodològics que inclouen les classes magistrals a l'aula, exercicis de debat i reflexió proposats pel professorat, les lectures i els seminaris, a més dels materials textuais i audiovisuals de suport disponibles a través de Moodle.

En concret, els seminaris es focalitzaran en temes específics del temari, per als quals es proporcionaran un seguit de lectures prèvies o es demanarà recerca prèvia d'informació i / o preparar una presentació.

A més, una part important del curs es basa en la realització del treball, que implica un contacte directe amb especialistes del sector, tant des de la vessant acadèmica com des de la vessant dels professionals que hi treballen.

És important que l'alumnat no vegi aquestes tres activitats de manera diferenciada sinó com a parts d'un tot, que s'interrelacionen i serveixen per assolir més fàcilment els objectius i per consolidar millor els coneixements.

Aquesta és una assignatura que té una relació molt clara, directa i constant amb l'actualitat, per la qual cosa es recomana el seguiment de tot tipus d'informació referida al sistema audiovisual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	34,5	1,38	1, 6, 7, 9, 10, 11
Seminaris (participació i treballs)	15	0,6	1, 3, 6, 7, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories	10,5	0,42	1, 2, 3, 9
Tipus: Autònomes			
Lectura, anàlisi i síntesi de textos, preparació i realització de treballs	82,5	3,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11

Avaluació

El sistema d'avaluació continuada està integrat per tres parts diferenciades, cadascuna de les quals s'ha d'aprovar per superar l'assignatura:

- Examen teòric, 40 % sobre la qualificació final.
- Seminaris (intervenció i treballs), 20 % sobre la qualificació final.
- Treball de curs (incloent-hi la presentació), 40 % sobre la qualificació final.

Per poder aprovar, caldrà treure un mínim de 5 a totes les activitats d'avaluació.

L'examen teòric serà tipus test i inclourà el que s'ha vist i fet a les sessions teòriques de classe, dels seminaris i les lectures que s'hauran de fer al llarg del curs.

Quant al funcionament dels seminaris, la nota deriva de la informació aconseguida prèviament i/o la presentació en grup i/o la pràctica feta allà mateix. La intervenció als seminaris s'articularà a partir de les pautes que es facilitaran i pujaran al Moodle. Cada sessió comptarà prèviament amb un protocol explicatiu de funcionament.

El treball és una activitat realitzada en grup que serà tutoritzada. Es valorarà especialment la capacitat d'acotar bé el tema, emprar un llenguatge adequat al tipus de treball, establir connexions entre la teoria i la

pràctica i la capacitat de síntesi del material consultat o aconseguit per qualsevol altra via (entrevistes, fonts de vídeo, àudio...). Tot just començat el curs, es pujarà al Moodle el protocol específic de desenvolupament del treball i es parlarà amb cada grup sobre el tema a estudiar. La nota del treball inclourà la seva presentació a final de curs.

Existeix un segon criteri de caire formal i naturalesa substractiva, és a dir, el seu compliment no augmenta la puntuació final però el seu incompliment resta punts. En concret, es valorarà el compliment de les característiques tècniques explicitades en la pauta que s'oferirà a l'inici de curs (tipografia, cos, interlineat, alineació i marges), a raó de 2 dècimes per característica. L'ortografia també és un criteri formal. Cada falta d'ortografia restarà 0,3 punts. Els errors de citació i elaboració i tractament de les referències usades al treball restaran 0,3 punts.

Sobre el període i les condicions de recuperació

Podran acollir-se a aquestes activitats els/les alumnes que compleixin les següents condicions:

En cas d'haver suspès:

- que hagin obtingut una nota mínima de 3 a l'examen de teoria,
- que hagin obtingut una nota mínima de 3,5 al treball amb les següents excepcions: no es re-avaluarà un treball plagiat en part o en la seva totalitat (és un 0 directament) o aquells que no compleixin els requisits formals especificats prèviament (que tinguin faltes d'ortografia, no compleixin els mínims quant a citació, etc.).

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Per poder-se presentar a la recuperació de l'assignatura, s'haurà hagut d'obtenir la nota mitjana de 3,5.

Les activitats que queden exclosa del procés de recuperació són els seminaris i el treball final de curs si s'ha comès plagi.

En cas de voler apujar nota:

- que la qualificació sigui igual o superior a 8 i ho avisin amb antelació. Atenció: la presentació a aquesta prova pot comportar, si s'escau, una baixada de la nota.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	40 %	2	0,08	1, 3, 9, 10
Seminaris (participació i treballs)	20 %	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Treball de curs (inclosa la presentació)	40 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Bibliografia

Referències bàsiques

Ala-Fossi, Marko & Bonet, Montse (2016) 'Clearing the skies: European spectrum policy and future challenges of DTT in Finland and Spain'. *International Journal of Digital Television* 7(3): 363-377.

Ala-Fossi, Marko & Bonet, Montse (2018) 'Who's afraid of a Pan-European Spectrum Policy? The EU and the Battles Over the UHF Broadcast Band', *International Journal of Communication* 12: 337-358

- Albújar Villarrubia, Marta (2016) 'Les plataformes OTT per a la distribució de continguts audiovisuals: una amenaça per al duopoli de la televisió en obert a Espanya?', *Quaderns del CAC* 42:21-28. Disponible a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q42_Albujaar.pdf
- Arboledas, Luis (2009) 'Clientelismo y concentración en la radio española. Comparación entre cuatro comunidades autónomas'. *Revista Latina de Comunicación Social* 64: 909-925. Disponible a: http://www.revistalatinacs.org/09/art/870_UGR/71_107_Luis_Arboledas.html
- Bonet, Montse (coord.) (2016) *El imperio del aire. Espectro radioeléctrico y radiodifusión*. Barcelona: UOC.
- Bonet, Montse (2017) 'Every Window of Opportunity Needs a Frame to Support It. DAB in Spain: Analog Matters', *Journal of Radio & Audio Media*, 24(1): 61-76.
- Bonet, Montse & Sellas, Toni (2019) 'Del flujo al stock: el programador radiofónico ante la gestión del catálogo digital', *El Profesional de la Información*, 28(1): 1-8.
- Bonet, Montse; Corominas, Maria; Fernández Alonso, Isabel; Díez, Mercè (2009) 'Keys to the failure of DAB in Spain'. *Journal of Radio and Audio Media* 16(1): 83-101.
- Buquet Corleto, Gustavo (2005) *El poder de Hollywood. Un análisis económico del mercado audiovisual en Europa y Estados Unidos de América*. Ediciones y Publicaciones Autor.
- Bustamente, Enrique (ed.) (2011) *Industrias creativas. Amenazas sobre la cultura digital*. Barcelona: Gedisa.
- Clares Gavilán, Judith; Casado del Río, Miguel Ángel; Fernández-Quijada, David; Guimerà i Orts, Josep Àngel (2013) *Políticas culturales y de comunicación. La intervención pública en cine, televisión y prensa*. Barcelona: Editorial UOC.
- Clares-Gavilán, Judith (coord); Merino Álvarez, Cristina; Neira, Elena (2019) *La revolución over the top. Del vídeo bajo demanda a la televisión por internet*. Editorial UOC. Col·leccio Manuales.
- Fernández Alonso, Isabel (ed.) (2017) *Austeridad y clientelismo. Política audiovisual en España en el contexto mediterráneo y de la crisis financiera*. Barcelona: Gedisa.
- Fernández-Quijada, David & Arboledas, Luis (2013) 'The Clientelistic Nature of Television Policies in Democratic Spain'. *Mass Communication and Society* 16(2): 200-221.
- Flew, Terry; Iosifidis, Petros; Steemers, Jeanette (eds.) (2016) *Global media and national policies. The Return of the State*. Hampshire: Palgrave MacMillan.
- García Leiva, M. Trinidad (2006) 'Políticas europeas de televisión digital terrestre. Antecedentes, caracterización y alternativas', *Revista Latina de Comunicación Social*, 62. Disponible a: <http://www.ull.es/publicaciones/latina/200604leiva.htm>
- García Leiva, M. Trinidad (2013) 'El futuro del espectro radioeléctrico: entre las políticas de comunicación y el mercado' a G. Mastrini, A. Bizberge y D. De Charras (eds.) *Las políticas de comunicación en el siglo XXI*. Argentina: La Crujía Ediciones.
- Guimerà, Josep Àngel (2014) *Les polítiques de mitjans de comunicació durant els governs de Jordi Pujol. Premsa, ràdio i televisió en el procés de reconstrucció nacional de Catalunya(1980-2003)*. Barcelona: Proa.
- Guimerà i Orts, Josep Àngel i Bonet, Montse (2013) 'El model de negoci en cadena a Catalunya: de l'èxit radiofònic al fracàs televisiu', *Quaderns del CAC*, 38. Disponible a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q38_guimera_bonet_ES.pdf
- Gutiérrez Montes, Eladio (coord.) (2017) *Televisión abierta. Situación actual y tendencias de futuro de la TDT*. Madrid: Colegio Oficial de Ingenieros de Telecomunicación.
- Herzog, Christian; Hilker, Heiko; Novy, Leonard and Torun, Orkan (2018) *Transparency and funding of public service media : die deutsche Debatte im internationalen Kontext*. New York: Springer. Llibre en línia.

Hesmondhalgh, David (2007) (2nd. ed) *The Cultural Industries*. London: SAGE.

Kehoe, Keith & Mateer, John (2015) 'The Impact of Digital Technology on the Distribution Value Chain Model of Independent Feature Films in the UK', *International Journal on Media Management* 17(2): 93-108.

Lee, David (2018) *Independent television production in the UK : from cottage industry to big business*. London : Palgrave Macmillan. Llibre en línia.

Lugmayr, Artur & Dal Zotto, Cinzia (eds.) *Media Convergence Handbook- Vol 2. Firms and User Perspectives*. Berlin: Springer.

Llorens, Carles (2010) 'Spain's Media Concentration Policy: A Patchwork Crucial to the Understanding of the Spanish Media System', *International Journal of Communication* 4: 844-864. Disponible a: <http://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/791/462>

Maxwell, Richard (ed.) (2016) *The Routledge Companion to Labor and Media*. New York: Routledge.

Michalis, Maria (2007) *Governing European Communications. From Unification to Coordination*. United Kingdom: LexingtonBooks.

Miguel de Bustos, Juan Carlos & Casado del Río, Miguel Ángel (coords.) (2012) *Televisión autonómica. Evolución y crisis del modelo público de proximidad*. Barcelona: Gedisa.

Miñarro, Laura (2013) *Cómo vender una obra audiovisual. Una aproximación a la distribución de contenidos audiovisuales*. Barcelona: UOC.

Navarro Remesal, Víctor (2019) *Cine ludens. 50 diálogos entre cine y juego*. Editorial UOC. Col·lecció Filmografías esenciales.

Simpson, Seamus (2016) 'Intervention, net neutrality and European Union media policy', *International Journal of Digital Television* 7(3): 331-346.

Voltmer, Karen (2013) *The Media in Transitional Democracies*. Cambridge: Polity Press.

Zallo, Ramón (2016) *Tendencias en comunicación. Cultura digital y poder*. Barcelona: Gedisa.

Fonts en línia

AER (Association of European Radios) <http://www.aereurope.org/>

ACT (Association of Commercial Television in Europe) <http://www.acte.be/>

BNE (Broadcast Network Europe) <http://www.broadcast-networks.eu/>

CAC (Consell de l'Audiovisual de Catalunya) : <http://www.cac.cat>

EBU (European Broadcasting Union) <http://www.ebu.ch/mis>

ETNO (European Telecommunications Network Operators) <https://www.etno.eu/>

ETSI (European Telecommunications Standards Institute) <http://www.etsi.org/>

FCC (Federal Communications Commission) <http://www.fcc.gov/>

GSMA (GSM Association) <http://www.gsma.com>

Proyecto Europa 2020. http://ec.europa.eu/europe2020/index_es.htm

Proyecto Agenda Digital para Europa <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=URISERV%3Aasi0016>

Pew Research Center <http://www.pewresearch.org/>

RSPG (Radio Spectrum Policy Group) <http://rspg-spectrum.eu/>

SABI (Sistema de Análisis de Balances Ibéricos. Bureau van Dijk). Accés a través de la Biblioteca (dintre de la UAB o des de qualsevol punt gràcies a la Xarxa Privada Virtual).

SETSI (Secretaría de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información)
http://www.minetur.gob.es/telecomunicaciones/es-ES/SecretariaDeEstado/Paginas/secretaria_estado.aspx

Wider Spectrum Group <http://www.widerspectrum.org/aboutus/>

OFCOM : <http://www.ofcom.org.uk>

World DAB: <http://www.worlddab.org>

Observatori de la Comunicació Local: <http://www.portalcomunicacion.com/ocl/cat/home.asp>

Bases de dades de l'Observatori Europeu de l'audiovisual: IRIS Merlin, Lumiere, Korda, Persky :
<http://www.obs.coe.int/>, <http://merlin.obs.coe.int/>

Ministerio de Cultura:
<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/cine/inicio.html;jsessionid=B213EEFECC7FB0B6557805FEI>

La resta de fonts s'anirà donant al llarg del curs, especialment en funció de les necessitats per al treball de curs o sempre que algú ho demani.